Tartu linna tervishoiu-olud.

P. Põdder.

Tervishoiu-osakonna praegune organisatsioon. Eesti Maanõukogu poolt 1917. a. vastuvõetud määruste järgi, mis tervishoiu korraldust Eestis käsitlevad, hakati moodustama Tartu Linnavalitsuse juures 1918. a. lõpul, peale Saksa okupatsioonivõimude lahkumist, Tervishoiu-osakonda. Oma praeguse kuju omandab osakond alles peale Vabadussõja lõppu, 1920. a. Osakonna juhatajaks on linna-arst, keda valib Linnavalitsus ja kinnitab ametisse Tervishoiu Peavalitsus. Linna-arst on linna kommunaalarst ja ametlik kohtupolitsei arst, s. o. ühtlasi omavalitsuse ja riigi teenistuses seisev isik. Tegelikult allub osakonna juhatajale tervishoiuliste asutiste üldine järelevalve ja nende tulunduslik külg, tervishoiumääruste ja -korralduste elluviimine isiklikult või Tervishoiu-osakonna teenistuses olevate arstide või abipersonaali kaudu, viimaste tegevusala üldine korraldus. Peale juhataja on osakonna teenistuses 12 arsti, neist 1 tervishoiu-arst, 1 vaestearst, 3 kooliarsti, 5 linnahaigemaja arsti, 1 emade ja laste arstliku nõuandepunkti arst, 1 kooli-hambaarst. Abipersonaaliga kokku on osakonna teenistuses 45 inimest. Linna tervishoiu-arsti ülesandeks on valve tervishoiu-määruste täitmise järele. Linna vaestearsti ülesandeks on linna vaestele ja linna hoolekande all olevate lastekodude, lasteaedade, vaestemajade ja varjupaikade hoolealustele maksuta arstiabi andmine. Kooliarstide ülesandeks on tervishoiuline valve õpilaste, kooliruumide ja sisseseadu järele linna poolt ülalpeetavais koolides, nakkushaiguste vastu võitlemine koolides, õpilastele arstiabi andmine kooliambulantsis. Kooli hamba-arsti kohuseks on õpilaste hammaste maksuta ja linnateenijate ning nende perekonnaliikmete hammaste ravitsemine kindlaksmääratud madala taksi järele. Haigemaja-arstide ülesandeks on haigemaja osakondade arstlik juhatamine ja haigemajas viibivate kui ka ambulatoorselt ilmuvate haigete ravimine. Kooli-õed töötavad kooliarsti juhatusel kooliambulantsis ja valvavad kooliarsti poolt tehtud korralduste täitmise üle koolis kui kodus; samuti töötavad emade ja laste arstliku nõuandepunkti õed ambulantsis ja valvavad punkti hoolealuste tervise seisukorra üle nende kodus. Komblusvalve-ametniku ülesandeks on salaprostitutsiooni jälgida ja selles kahtlaste isikute kohta ligemaid andmeid koguda, registreeritud avalikkude naisterahvaste elukorterite järelevalve ja aitamine nende arstliku järelevaatuse korral. Desinfektor ja desinfektori abi toimetavad peale otsekoheste ülesannete desinfektsiooni alal ka haigete transportimist, vabal ajal töötavad aga osakonna kantseleis abijõududena.

Tervishoiu-osakonna kasutada on järgmised asutised ja abinõud: 1) osakonna kantselei, 2) kooliambulants ja kooli-hambaarsti kabinett, 3) emade ja laste

Tartu, lk. 546